

УДК 796.071.5:004.55

Лоліта Денисова

Національний університет фізичного виховання і спорту України

ORCID ID 0000-0002-7045-9912

Людмила Сущенко

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

ORCID ID [0000-0002-2461-3739](https://orcid.org/0000-0002-2461-3739)

Оксана Шинкарук

Національний університет фізичного виховання і спорту України

ORCID ID 0000-0002-1164-9054

Віталій Усиченко

Національний університет фізичного виховання і спорту України

ORCID ID 0000-0003-3302-5864

DOI

МОНІТОРИНГ СФОРМОВАНOSTІ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В статті розкривається питання модернізації процесу професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту в умовах інформатизації вищої фізкультурної освіти. Проблема сформованості готовності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до професійної діяльності, яка формується в закладах вищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, є актуальною для сучасного суспільства, оскільки від наявності цієї готовності залежить успішність та ефективність професійної самореалізації фахівців в галузі фізичної культури і спорту. Мета роботи – охарактеризувати моніторинг сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту в умовах сучасної парадигми вищої освіти. З'ясування сутності готовності до професійної діяльності створили підґрунтя для визначення структурних компонентів готовності, виокремлення критеріїв, відповідних показників, що в сукупності були реалізовані в педагогічному експерименті для визначення рівнів сформованості готовності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до професійної діяльності, яка формується в закладах вищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Ключові слова: *готовність, професійна діяльність, структурні компоненти готовності, критерії готовності до професійної діяльності, майбутні магістрів фізичної культури і спорту, парадигма вищої освіти.*

Постановка проблеми. З позицій сьогодення в Україні відбувається процес формування інформаційного суспільства, що актуалізує проблему інформатизації системи вищої освіти, у тому числі й вищої фізкультурної освіти, що припускає використання можливостей сучасної комп'ютерної техніки, програмного забезпечення для інтенсифікації всіх рівнів навчально-виховного процесу в закладах вищої освіти. Створюються нові вимоги до професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, які «повинні працювати творчо і самостійно, генеруючи

компетентні нововведення, свіжі ідеї та пропозиції», демонструвати готовність до успішної професійної діяльності в умовах конкуренції на ринку праці (.Сущенко, 2003).

Проблема готовності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до професійної діяльності, яка формується в закладах вищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, є актуальною для сучасного суспільства, оскільки від наявності цієї готовності залежить успішність та ефективність професійної самореалізації фахівців в галузі фізичної культури і спорту (Шинкарук, Денисова 2018).

Аналіз актуальних досліджень. Аналіз наукової літератури свідчить, що якість освітніх послуг у сучасних закладах вищої освіти забезпечується активним упровадженням ІКТ в освітній процес, що дозволяє забезпечити перехід до якісно нового рівня педагогічної діяльності, значно збільшуючи її дидактичні, інформаційні, методичні та технологічні можливості, що в цілому сприяє підвищенню рівня підготовки фахівців для галузі фізичної культури і спорту (Клопов, 2010).

Науковий інтерес для дослідження становили праці, у яких розкриваються питання модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців для сфери фізичної культури і спорту (О. Ажиппо, О. Безкопильний, Н. Белікова, Н. Денисенко, Є. Захаріна, Ю. Ляний, С. Мединський, А. Сватъєв, Л. Сущенко та ін.); упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес вищої школи (В. Биков, М. Жалдак, М. Кадемія, Р. Клопов, О. Спирін та ін.); різні аспекти проблеми формування готовності до професійної діяльності (О. Базильчук, К. Дурай-Новакова, Л. Іванова, Р. Карпюк, М. Кулакова та ін.); питання щодо розуміння структури та критеріїв готовності майбутніх фахівців фізичної культури та спорту до професійної діяльності (В. Вітвицька, М. Данилевич, Ю. Дутчак, П. Джуринський, С. Криштанович, О. Тимошенко та ін.).

Водночас аналіз літературних джерел засвідчив відсутність цілісного наукового дослідження професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, їх готовності до професійної діяльності, яка формується в закладах вищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Мета статті – охарактеризувати моніторинг сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту в умовах сучасної парадигми вищої освіти.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури, педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, методи математичної статистики.

Виклад основного матеріалу. Готовність до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, яка формується в закладах вищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (далі - готовність до професійної діяльності), являє собою результат підготовки особистості, що полягає в мобілізації її фізіологічних і психологічних систем, інтелектуальних, компетентнісних і мотиваційних ресурсів, а також знань про застосовність продуктів цифрової трансформації відповідної галузі для ефективного виконання професійних обов'язків на засадах коллаборизму, активності, інноваційності й результат-зорієнтованості.

Аналіз наукової літератури (Пристапа, Данилевич, 2018) та власний досвід викладацької діяльності дозволили в структурі готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, яка формується в закладах вищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, виділити такі компоненти готовності до професійної діяльності, як мотиваційний (позитивне ставлення до майбутньої професії), інформаційно-когнітивний (знання про сутність та специфіку професійної діяльності), операційний (професійне мислення, сукупність умінь і навичок), емоційно-вольовий (саморегуляція і управління поведінкою), орієнтаційний (уявлення про особливості професійної діяльності).

Нами виокремлено критерії (мотиваційно-ціннісний, пізнавальний, діяльнісний, емоційно-вольовий, рефлексивний), визначено відповідні показники та охарактеризовано рівні сформованості зазначеної готовності (рис. 1).

Рис. 1. Критерії сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту

Мотиваційно-ціннісний критерій сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту характеризує ступінь сформованості позитивної мотивації до педагогічної, тренерської, методичної, організаційно-управлінської, дослідницької та агітаційно-пропагандистської видів роботи у сфері фізичної культури і спорту (Зырянова, 2012); інтересу до професії у сфері фізичної культури і спорту; бажання здійснювати ефективно професійну діяльність; потреби, які можуть бути задоволені тільки у відповідній професійній діяльності; прагнення до самореалізації, самовдосконалення та професійного розвитку; наміру побудувати кар'єру у сфері фізичної культури і спорту.

Пізнавальний критерій сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту характеризує міцність та системність знань щодо особливостей професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту; ступінь володіння сучасним понятійним апаратом, науковими концепціями, теорією та технологіями в обраному напрямі фізичної культури і спорту; ступінь володіння знаннями щодо прикладного програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційних технологій (вебтехнології, SMART технології, хмарні технології тощо) для розв'язання конкретних завдань професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Діяльнісний критерій сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту характеризує ступінь сформованості вмінь та навичок щодо ефективного розв'язання спеціалізованих задач і практичних проблем інноваційного та наукового характеру у сфері фізичної культури і спорту, зокрема в різних напрямках сучасного спорту, олімпійській освіті, спортивному менеджменті, фізичному вихованні, оздоровчому фітнесі та фізичній рекреації, використання сучасних методів досліджень, дотримання вимог академічної доброчесності, підготовки публікацій у наукових виданнях; орієнтації в застосуванні засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

Емоційно-вольовий критерій сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту характеризує ступінь сформованості вмінь та навичок мобілізувати власні сили й долати труднощі на шляху досягнення поставленої мети, пов'язаної з ефективною професійною діяльністю у сфері фізичної культури і спорту; наявність здатності до самоконтролю та керування діями, виконання яких передбачається функціональними обов'язками магістрів з фізичної культури і спорту.

Рефлексивний критерій сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту характеризує прояв здатності до рефлексії власної готовності до професійної діяльності; ступінь сформованості вмінь та навичок аналізувати та оцінювати наявність власних професійно важливих якостей, необхідних для ефективної професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Для оцінювання рівнів сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту за визначеними критеріями були запропоновані відповідні методики:

1) за мотиваційно-ціннісним критерієм – опитувальник Ю. М. Орлова «Потреба в досягненні», рекомендований для дослідження впливу мотивації досягнення на ефективність діяльності. У методиці міститься 23 твердження, які дозволяють уточнити думки досліджуваних щодо власних потреб, інтересів тощо. Варто зазначити, що Ю. М. Орлов розглядав потребу в досягненні як основу мотиву досягнення та характеризував її через призму постійного суперництва людини з власним «Я» в намаганні перевершити раніше досягнутий рівень, виконати щось краще, ніж раніше тощо;

2) за пізнавальним критерієм – розроблені автором тестові завдання для визначення рівня сформованості знань майбутніх магістрів фізичної культури та спорту щодо готовності до професійної діяльності, яка формується в закладах вищої освіти з використанням ІКТ. Тестові завдання склалися з 58 питань і 4 відповідей до них, одна з яких була правильною;

3) за діяльнісним критерієм – розроблена автором «Картка для визначення рівня сформованості вмінь та навичок майбутніх магістрів фізичної культури та спорту щодо готовності до професійної діяльності, які формуються у закладах вищої освіти і використанням ІКТ; оцінка рівня конкурентоспроможності особистості за адаптованою автором методикою В. І. Андрєєва. Особистісна конкурентоспроможність розуміється як форма міжособистісної взаємодії, що характеризується досягненням цілей в умовах протиборства з іншими індивідами або групами індивідів, які домагаються цих самих цілей;

4) за емоційно-вольовим критерієм – тест «Оцінка рівня творчого потенціалу особистості»; методика діагностики рівня невербальної креативності;

5) за рефлексивним критерієм – методика для дослідження рефлексивності, автором якої є А. В. Карпов; методика самооцінки

здатності до самоосвіти й саморозвитку особистості, автором якої є О. П. Сергеєнкова.

Для подальшого розрахунку інтегрального показника готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, яка формується в закладах вищої освіти із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій, шкали оцінювань за визначеними методиками були приведені до 100-бальних, уведено відповідні коефіцієнти та визначено рівні сформованості респондентів за мотиваційно-ціннісним пізнавальним, діяльнісним, емоційно-вольовим та рефлексивним критеріями (табл. 1).

Таблиця 1

Кількісна та якісна оцінка рівнів сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури та спорту

Критерій	Рівень (Оригінальна методика/100-бальна шкала)		
	Низький	Середній	Високий
Мотиваційно-ціннісний	9 і менше балів/ 41 і менше балів	10–17 балів/ 42–76 балів	18 і більше балів/ 77 і більше балів
Пізнавальний	39 і менше балів/ 68 і менше балів	40–51 бал/ 69–79 балів	52–58 балів/ 80 і більше балів
Діяльнісний (сформованість умінь та навичок)	62 і менше балів/ 69 і менше балів	63–79 балів/ 70–88 балів	80-90 балів/ 89–100 балів
Діяльнісний (сформованість особистісної конкурентоспроможності)	30–70 балів/ (20–47 балів)	71–109 балів/ (48–73 бали)	110–150 балів/ (74–100 балів)
Діяльнісний	117 і менше балів	118–162 бали	163–250 балів
Емоційно-вольовий (сформованість творчого потенціалу)	18–69 балів/ 11–43 бали	70-114 балів/ 44–70 балів	115–162 бали/ 71–100 балів
Емоційно-вольовий (сформованість невербальної креативності)	5 і менше балів/ 27 і менше балів	6–14 балів/ 28–72 балів	15–20 балів/ 73–100 балів
Емоційно-вольовий	71 і менше балів	72–143 бали	144 - 200 балів
Рефлексивний (сформованість рефлексивності)	80–107 балів (47–62 бали)	108–130 балів (63–76 балів)	131 і більше балів (77 і більше балів)
Рефлексивний (сформованість здатності до самоосвіти й саморозвитку)	21–36 балів/ (40–70 балів)	37–44 бали/ (71–86 балів)	45–52 бали/ (87–100 балів)
Рефлексивний	87–133 бали	134–163 бали	164 і більше балів

Педагогічна діагностика рівнів сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту за визначеними критеріями здійснювалася з використанням розробленої комп'ютерної програми «ДСШК: моніторинг результатів професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту з використанням інформаційно-комунікаційних технологій» (КП «ДСШК»), у співавторстві з Л. П. Сущенко, О. А. Шинкарук та І. О. Кощуком.

Для визначення готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, що формується в закладах вищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, було проведено педагогічний експеримент.

У педагогічному експерименті брали участь майбутні магістри фізичної культури і спорту набору Класичного приватного університету, Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Національного університету фізичного виховання і спорту України, Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту та Східноєвропейського національного університету імені Л. Українки.

Студенти контрольної групи ($n=104$) навчалися за традиційною системою підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти. У професійну підготовку студентів експериментальної групи ($n=109$) впроваджувалася розроблена автором система професійної підготовки магістрів фізичної культури і спорту з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Графічна інтерпретація (табл. 2, рис. 2) результатів педагогічного експерименту демонструє позитивну динаміку щодо визначення готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури, яка формується у закладах вищої з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, за визначеними критеріями (на прикладі мотиваційно-ціннісного критерію).

На початку формувального етапу педагогічного експерименту у майбутніх магістрів контрольної групи (КГ) високий рівень сформованості готовності до професійної діяльності за мотиваційно-ціннісним критерієм зареєстровано у 14 осіб (13,46 %), середній – у 49 осіб (47,12 %), низькій – у 41 осіб (39,42 %). В експериментальній групі (ЕГ) високий рівень показника було виявлено у 10 осіб (9,17 %), середній – у 51 осіб (46,79 %), низький – у 48 осіб (44,04 %). Порівнюючи значення по трьох рівнях за критерієм Пірсона, можемо зробити висновок, що на початку експерименту в КГ та в ЕГ вони не відрізняються (при $\chi^2_{\text{емп}} = 1,14$; $\chi^2_{\text{крит}} = 5,99$), тобто вибірки є однорідними (табл. 2).

**Динаміка рівнів сформованості готовності до професійної діяльності
майбутніх магістрів фізичної культури і спорту
за мотиваційно-ціннісним критерієм**

Рівні	Контрольна група (n=104)				Експериментальна група (n=109)				χ^2 емп. КГ - ЕГ	
	Початок експерименту		Наприкінці експерименту		Початок експерименту		Наприкінці експерименту		Початок експерименту	Наприкінці експерименту
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Високий	14	13,46	21	20,19	10	9,17	27	24,77	1,14	8,56*
Середній	49	47,12	54	51,92	51	46,79	69	63,30		
Низький	41	39,42	29	27,88	48	44,04	13	28,78		
	χ^2 емп. = 3,81				χ^2 емп. = 30,72*					

Примітка: * значення достовірно відрізняються, χ^2 крит. = 5,99

На завершення формувального етапу педагогічного експерименту високий рівень сформованості готовності до професійної діяльності за мотиваційно-ціннісним критерієм в КГ зареєстровано у 21 майбутніх магістрів (20.19 %), середній – у 54 осіб (51,92 %), низький – у 29 особи (27,88 %). При цьому динаміка результатів виявилася не значущою (χ^2 емп. = 3,81) (рис. 2).

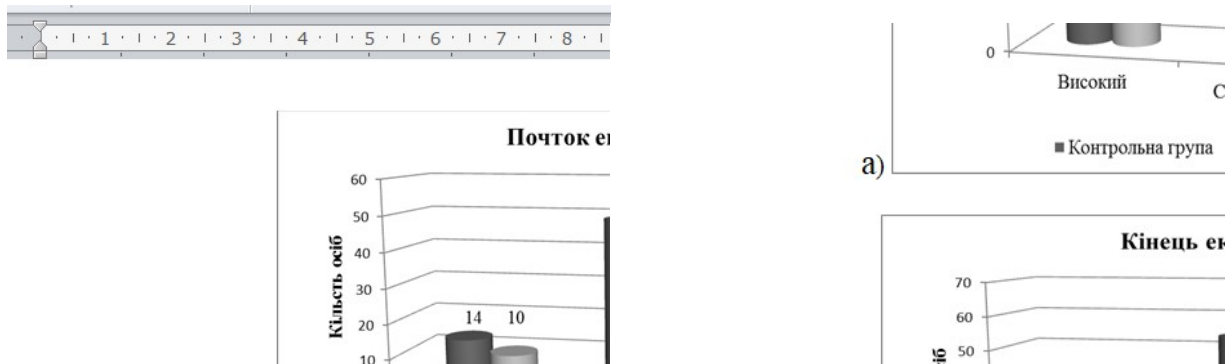

Рис. 2. Результат сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту за мотиваційно-ціннісним критерієм:

а) початок експерименту; б) кінець експерименту

Наприкінці експерименту в ЕГ високий рівень сформованості готовності до професійної діяльності за мотиваційно-ціннісним критерієм було виявлено у 27 осіб (24,77 %), середній – у 69 осіб (63,30 %), низький – у 19 осіб (28,78 %). Значення χ^2 емп., яке дорівнює 30,72, свідчить про достовірну позитивну динаміку результатів: кількість осіб, які показали

високий рівень за даним показником збільшилася на 15,60 % осіб, середній – на 16,51 % осіб, низький – зменшилася на 32,11 %.

Результатом проведеного педагогічного експерименту вважаємо сформованість готовності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до професійної діяльності за мотиваційно-ціннісним критерієм контрольної та експериментальної груп. В той же час, порівняння результатів сформованості готовності до професійної діяльності за мотиваційно-ціннісним критерієм, у КГ і ЕГ наприкінці формувального етапу експерименту дало змогу виявити суттєві відмінності між цими групами, про що свідчить χ^2 емп = 8,56, при χ^2 крит. = 5,99.

Для оцінки динаміки загального рівня сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту нами був розроблений інтегральний показник, який визначався за формулою:

$$ІПгд = 0,2МЦк + 0,2Пк + 0,1xDк + 0,1xEВк + 0,1xPк$$

де МЦк – мотиваційно-ціннісний критерій;

Пк – пізнавальний критерій;

Дк – діяльнісний критерій;

ЕВк – емоційно-вольовий критерій;

Рк – рефлексивний критерій.

Динаміку результатів сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту відповідно до розрахунку інтегрального показника ІПгд репрезентовано в табл. 3.

Таблиця 3

**Динаміка рівнів сформованості готовності до професійної діяльності
майбутніх магістрів фізичної культури і спорту
за результатами розрахунку інтегрального показника ІПгд**

Рівні	Контрольна група (n=104)					Експериментальна група (n=109)					χ^2 емп. КГ - ЕГ наприкінці експ.	
	Початок експерименту		Наприкінці експерименту		Різниця, %	Початок експерименту		Наприкінці експерименту		Різниця, %		
	абс	%	абс	%		абс	%	абс	%			
Високий	9	8,65	13	12,50	3,85	7	6,42	26	23,85	17,43	11,20*	
Середній	62	59,62	69	66,35	6,73	64	58,72	75	68,81	10,09		
Низький	38	36,54	27	25,96	10,58	38	34,86	8	7,34	27,52		
	χ^2 емп. = 3,20*						χ^2 емп. = 26,89*					

Примітка: * значення достовірно відрізняються, χ^2 крит. = 5,99

За результатами проведеного експерименту зафіксована позитивна динаміка сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, на що вказують отримані розрахунки інтегрального показника. В ЕГ збільшилась на 17,43 % кількість осіб з високим рівнем порівняно зі збільшенням в контрольній групі на 3,85 % кількості майбутніх магістрів з високим рівнем сформованості готовності до професійної діяльності за інтегральним показником; з середнім рівнем в ЕГ спостерігалось збільшення кількості осіб на 10,09 % порівняно зі збільшенням в КГ на 6,73 %. Зафіксовано зменшення в ЕГ на 27,52 % кількості осіб з низьким рівнем сформованості готовності до професійної діяльності за інтегральним показником порівняно зі зменшенням в контрольній групі на 10,58 %.

Констатовано, що отримані дані вказують на достовірно вищий результат сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту за інтегральним показником в ЕГ, ніж у КГ про що свідчить χ^2 емп. = 26,89.

Висновки та перспективи подальших наукових досліджень. Готовність до професійної діяльності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту, яка формується в закладах вищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, являє собою інтегративну характеристику і включає мотиваційний, інформаційно-когнітивний, операційний, емоційно-вольовий, орієнтаційний компоненти, характеризує здатність особистості до ефективного виконання професійних обов'язків на засадах колаборизму, активності, інноваційності й результат-зорієнтованості. З'ясування сутності готовності до професійної діяльності створили підґрунтя для виокремлення критеріїв, відповідних показників, що в сукупності були реалізовані в педагогічному експерименті для визначення рівнів сформованості готовності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до професійної діяльності, яка формується в закладах вищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробленні складових педагогічної діагностики сформованості професійної компетентності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту відповідно до обраних спеціалізацій.

ЛІТЕРАТУРА

- Зырянова, Т. В. (2012). Готовность к профессиональной деятельности специалистов сферы культуры: сущность и структура. *Педагогика искусства*, 4, 1–5.
(Zyryanova, T. V. (2012). Readiness for professional activity of specialists in the field of culture: essence and structure. *Pedagogy of art*, 4, 1–5

- Клопов, Р. В. (2010). Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту із застосуванням інформаційних технологій: теорія і практика: монографія. Запоріжжя: Запорізький нац. ун-т. (Kloпов, R. V. (2010). Professional training of future specialists in physical education and sports with the use of information technology: theory and practice: monograph. Zaporozhye: Zaporozhye National University).
- Приступа, Є., Данилевич, М. (2018). Структурні компоненти готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до роботи у сфері фізичної рекреації. *Науковий вісник Ужгородського ун-ту. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, 1 (42); 2, 359–363. (Prystupa, E., Danilevich, M. (2018). Structural components of readiness of future specialists in physical education and sports to work in the field of physical recreation. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work*, 1 (42); 2, 359–363).
- Сущенко, Л. П. (2003). *Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах* (автореф. дис. ... докт. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»). Київ. (Sushchenko, L. P. (2003). *Theoretical and methodological principles of professional training of future specialists in physical education and sports in higher educational institutions* (author's dissertation ... Doctor of Pedagogical Sciences: special 13.00.04 "Theory and methods of professional education"). Kyiv).
- Шинкарук, О. А., Денисова, Л. В., Харченко, Л. А. (2018). Інформаційні технології як фактор освітніх перетворень в закладах вищої освіти з фізичної культури і спорт. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, 1, 90–94 (Shinkaruk, O. A., Denisova, L. V., Kharchenko, L. A. (2018). Information technologies as a factor of educational transformations in higher education institutions in physical culture and sports. *Theory and Methods of Physical Education and Sports*, 1, 90-94).

РЕЗЮМЕ

Денисова Лоліта. Мониторинг сформированности готовности к профессиональной деятельности будущих магистров физической культуры и спорта в условиях современной парадигмы высшего образования.

В статье раскрывается вопрос модернизации процесса профессиональной подготовки будущих магистров физической культуры и спорта в условиях информатизации высшего физкультурного образования. Проблема сформированности готовности будущих магистров физической культуры и спорта к профессиональной деятельности, которая формируется в заведениях высшего образования с использованием информационно-коммуникационных технологий, актуальна для современного общества, поскольку от наличия этой готовности зависит успешность и эффективность профессиональной самореализации специалистов в области физической культуры и спорта.

Цель работы – охарактеризовать мониторинг сформированности готовности к профессиональной деятельности будущих магистров физической культуры и спорта в условиях современной парадигмы высшего образования.

Понимание сущности готовности к профессиональной деятельности создало основу для определения структурных компонентов готовности, выделения критериев, соответствующих показателей, которые в совокупности были реализованы в педагогическом эксперименте для определения уровней сформированности готовности будущих магистров физической культуры и спорта

к профессиональной деятельности, которая формируется в заведениях высшего образования с использованием информационно-коммуникационных технологий.

Ключевые слова: *готовность, профессиональная деятельность, структурные компоненты готовности, критерии готовности к профессиональной деятельности, будущие магистры физической культуры и спорта, парадигма высшего образования.*

SUMMARY

Denysova Lolita, Sushchenko Lyudmila, Shynkaruk Oksana, Usychenko Vitalii. Monitoring the formation of future physical culture and sports masters readiness for professional activity in the conditions of the higher education modern paradigm.

The article reveals the issue of professional training modernizing process of physical culture and sports future masters in the context of higher physical education informatization. The problem of the physical culture and sports future masters readiness for professional activities formation, which is formed in higher education institutions using information and communication technologies, is relevant for modern society. The success and efficiency of specialists professional self-realization in the physical culture and sports field depends on the presence of this readiness. The work purpose is to characterize the monitoring of the physical culture and sports future masters professional activity readiness formation in the conditions of the higher education modern paradigm. The readiness for professional activity of physical culture and sports future masters, which is formed in higher education institutions using information and communication technologies, is an integrative characteristic and includes motivational, information-cognitive, operational, emotional-volitional, orientation components, characterizes the person ability to professional duties effectively performance on the basis of collaboration, activity, innovation and result orientation. Clarification of the readiness for professional activity essence created the basis for determining the structural components of readiness, highlighting the criteria, the corresponding indicators, which in the aggregate were implemented in a pedagogical experiment to determine the levels of physical culture and sports future masters readiness for professional activity formation, which is formed in higher education institutions with information and communication technologies use.

Key words: *readiness, professional activity, structural components of readiness, criteria of professional activity readiness, physical culture and sports future masters, paradigm of higher education.*

УДК 371.124:377.112

Hanna Dovichoplova

A.S. Makarenko Sumy State Pedagogical University
ORCID ID 0000-0003-3157-0973

Larysa Korzh-Usenko

A.S. Makarenko Sumy State Pedagogical University
ORCID ID 0000-0001-9538-4147

DOI

A MODERN UNIVERSITY AS A SOCIAL CORPORATION

The article analyzes the models of the organizational structures of the institution of higher education, the main of which are: hierarchical departmentalization – the classical model; an innovative university («entrepreneurial university») – a market model; value-ethical model. The features inherent in modern institutions of higher education are determined, which, even with the presence of innovative methods of management and functioning, allow us to consider the management system of a Ukrainian university as a